

A man with a beard and a woman with curly hair are standing in a modern office, looking at a tablet together. The man is holding a smartphone. In the background, other office workers are visible. A dark blue semi-transparent box is overlaid on the right side of the image, containing white text and the CROP logo.

Vernieuwende
inzichten en
praktische
oplossingen

CROP

**De juridische sparringpartner
waarmee je verder komt**

In de reis die je als ondernemer aflegt moet je keuzes maken. Je wilt zorgen dat je onderneming succesvol is. Zowel nu, als in de toekomst. Keuzes maken betekent dan: kies ik voor groei en wil ik daarvoor mensen aannemen? Kies ik voor focus en specialisatie? Of brengen andere opties mij verder?

En als ik de keuzes heb gemaakt: wanneer is dan het goede moment? En wat zijn de consequenties van de keuzes die je maakt?

Om je goed voor te bereiden en de verschillende scenario's te overzien, kan je altijd een beroep doen op de professionals van CROP legal. We brengen met je in kaart welke kansen er zijn en hoe je die volop kunt benutten. We zorgen ervoor dat je op een verantwoorde wijze kunt ondernemen en staan naast je bij tegenslag of een dreigend conflict.

De meerwaarde van CROP legal

- Actieve sparringpartner.
- Jouw belang altijd centraal.
- Brede kennis van en ruime ervaring in:
 - ondernemingsrecht
 - insolventierecht
 - arbeidsrecht
 - contractenrecht
 - personen- en familierecht

Juridische vraagstukken

Waarom CROP legal

Oplossingen en samenwerking

Samen met jou zoeken we naar oplossingen die bij jou passen. We laten pragmatische invalshoeken zien waar je zelf nog niet aan hebt gedacht. We hebben jarenlange ervaring met het begeleiden en adviseren van klanten bij juridische vragen en conflicten. Met onze achtergrond in de advocatuur en andere professionele juridische dienstverlening kennen we de valkuilen en anticiperen we daarop in onze advisering.

Juridische vraagstukken staan zelden op zichzelf. Door onze nauwe samenwerking met de accountants, fiscalisten, corporate finance adviseurs en andere specialisten binnen CROP kunnen we een integrale aanpak bieden, wat ons onderscheidt van veel andere juridische dienstverleners. Als je al klant bent bij CROP, dan hebben onze collega's waardevolle achtergrondinformatie en kunnen we je sneller en beter adviseren. Dat draagt bij aan een beter resultaat. En ben je nog geen klant, dan profiteer je ook van onze korte lijntjes als vragen bijvoorbeeld een fiscaal aspect hebben.

In alle fasen van je ondernemerschap krijg je te maken met juridische vraagstukken. Wij zijn er altijd om je daarbij te ondersteunen, zodat jij de zekerheid, rust en ruimte hebt om je volledig te kunnen richten op waar je goed in bent en plezier aan beleeft: ondernemen.

Hoe doen we dat?

Het is belangrijk om al vroeg te signaleren wat de mogelijke juridische aspecten zijn van een zakelijke kans of probleem. Vandaar dat we graag in een zo vroeg mogelijk stadium worden betrokken, om zo snel mogelijk in te kunnen grijpen of bij te sturen. Zo ben je altijd goed voorbereid, kom je niet voor vervelende verrassingen te staan en laat je geen kans onbenut.

Juridische vraagstukken verlangen specialistische kennis. Die kennis delen we graag met je. Niet in wollig jargon, maar op een toegankelijke en begrijpelijke manier. Zo weet je altijd wat er speelt en heb jij je handen vrij om je te focussen op je bedrijf.

Bij voorkeur voorkomen we problemen, maar we helpen je ook als er achteraf oplossingen nodig zijn. De aanpak is altijd hetzelfde: pragmatisch en doelgericht. We kijken verder dan het primaire conflict. Soms is een snelle oplossing op de lange termijn beter dan gelijk krijgen. Regelmatig is het primaire conflict niet het enige wat opgelost moet worden en is een totaaloplossing nodig.

En soms kan communicatie al veel helpen. CROP legal werkt samen met een onafhankelijke mediator, zodat we op alle mogelijke manieren conflicten kunnen oplossen.

Ondernemingsrecht

Ondernemen is keuzes maken. Dat begint al bij de start van je onderneming. Je moet een rechtsvorm kiezen en je onderneming inrichten, inclusief de verhoudingen met alle stakeholders, van personeel en financiers tot samenwerkingspartners. Daarbij krijg je mogelijk ook te maken met de rechten, verplichtingen en aansprakelijkheid van bijvoorbeeld aandeelhouders, bestuurders en commissarissen.

Als jouw sparringpartner adviseren we je op praktische wijze over de uitdagingen waar jij tegenaan loopt. Dat doen we natuurlijk niet alleen bij oprichting en inrichting van je onderneming. We zijn er altijd voor je tijdens je ondernemerschap. En ook daarna.

Het vennootschapsrecht is een uitgebreid en veelomvattend rechtsgebied. Denk aan onderstaande voorbeelden.

- Het opzetten van de structuur van je onderneming.
- Het opstellen van reglementen voor de verhouding tussen bestuur en aandeelhouders.
- Het oplossen van geschillen tussen aandeelhouders.
- Het realiseren van een bedrijfsbeëindiging.

Binnen het ondernemingsrecht werken we veel voor familiebedrijven. We begrijpen de dynamiek van familiebedrijven en kennen de sterke kanten én de uitdagingen van ondernemen met de familie. Zo kunnen we je optimaal van dienst zijn. Hoe we dat doen, lees je verderop in deze brochure.

Overnames

Een overname is een complex proces. Of een aankoop succesvol is, hangt lang niet alleen van de koopprijs af. Komt de onderneming overeen met je verwachtingen? En hoe integreer je de onderneming in je bestaande onderneming? Of wat zijn je mogelijkheden als je toch voor vervelende verrassingen komt te staan? Hoe structureer je de overname? Wordt het een fusie, koop je aandelen of neem je specifieke activa en/of passiva over?

De specialisten van CROP legal begeleiden je onder meer bij onderstaande stappen.

- Vastleggen van de uitgangspunten in een intentieverklaring.
- Beoordelen van risico's in het due diligenceonderzoek.
- Opstellen van de koopovereenkomst en andere transactiedocumenten.
- Onderhandelingen met de verkoper.

Kennis uit het voortraject en due diligenceonderzoek komt terug in de transactiedocumentatie. Dat zorgt ervoor dat het overnameproces soepel en efficiënt verloopt en geeft jou de rust om je te blijven focussen op de business, strategie en synergie.

Participatie

Participaties zijn er in allerlei vormen. Je kunt bijvoorbeeld gaan samenwerken met een strategische partner in een joint venture. Je kunt een belang nemen in een bedrijf als investering of je draagt een minderheidsbelang over aan een belangrijke werknemer.

Het proces vertoont veel overeenkomsten met een overname of verkoop van een onderneming, maar heeft ook specifieke aandachtspunten. Welke invloed heeft bijvoorbeeld een minderheidsaandeelhouder? Hoe voorkom je een patstelling tussen twee gelijkwaardige partners?

Verkoop

Wil je een bedrijf of bedrijfsonderdeel verkopen? Dan is het zaak om je al in een vroeg stadium goed voor te bereiden. Van begin tot eind komen allerlei vragen op. Is bijvoorbeeld de geheimhouding gewaarborgd als je een potentiële koper informatie geeft over de onderneming? Hoe ziet het due diligenceonderzoek eruit? In hoeverre ben je nog aansprakelijk na de verkoop?

Duidelijke afspraken met een (potentiële) koper zijn dus essentieel en we helpen je daar graag bij. Denk aan onderstaande onderdelen.

- Geheimhoudingsovereenkomst.
- Vastleggen van de uitgangspunten in een intentieverklaring.
- Opstellen van de koopovereenkomst en andere transactiedocumenten.
- Onderhandelingen met de koper.

One-stop-shop

Er zitten tal van belangrijke kanten aan een overname, verkoop of participatie. Naast de juiste juridische structuur krijg je te maken met waardebeoordeling, financiering en fiscale kansen en risico's. Bij CROP werken we daarom met een ervaren team van juristen, fiscalisten, accountants en corporate finance-professionals die allemaal goed op elkaar zijn ingespeeld.

Alles wat je nodig hebt werkt samen onder één dak, zodat we je vanaf de eerste stap tot de afronding van de transactie volledig kunnen bijstaan. Schakel ons dus zo vroeg mogelijk in, zodat je niets over het hoofd ziet en geen kans onbenut laat.

Ondernemen in zwaar weer

Bij ondernemen in zwaar weer draait het om flexibiliteit en snelheid. Wachten tot de bui over is, kan vergaande consequenties hebben. Visie en daadkracht op het juiste moment kunnen het verschil maken. We staan altijd naast je om je positie te bepalen, tijdig actie te ondernemen en vooral om je weer verder te helpen.

Insolventierecht

Een crisissituatie kent tal van oorzaken en komt vaak onverwacht in een stroomversnelling. Timing is dan essentieel. Zodra je merkt dat er sprake is van liquiditeitsproblemen, (te) hoge schuldenlast of zelfs continuïteitsdreiging, is het belangrijk om snel stappen te zetten. In nauw overleg met ons kun je die stappen zetten. En soms zetten wij in nauw overleg met jou die stappen.

Maatregelen kunnen variëren van beperkte bijstellingen tot hard en stevig ingrijpen – al naar gelang de situatie. In alle gevallen kijken we samen met jou welke scenario's er zijn en wat het best past. Zo hou je ook bij zwaar weer grip op je onderneming.

Voor ondernemen in zwaar weer is geen standaardoplossing, maar een traject ziet er vaak als volgt uit.

- Wij maken een inventarisatie van jouw juridische positie en treffen meteen noodmaatregelen als dat nodig is.
- Na de inventarisatie stellen wij maatregelen en oplossingen aan je voor om de problemen op te lossen.
- Wij helpen je met het uitvoeren en monitoren van de maatregelen en oplossingen.

Zo'n traject kent verschillende uitkomsten, want elke casus is weer anders. In alle gevallen willen we weer grip krijgen op de situatie. Maar soms is het vooral zaak om de schade zoveel mogelijk te beperken.

Uitkomsten van onze werkzaamheden zijn dus uiteenlopend.

Onderstaand een aantal voorbeelden.

- Het treffen van een akkoord met schuldeisers.
- Een doorstart maken na faillissement.
- Een zachte landing, zodat een faillissement privé geen gevolgen heeft.
- Een akkoord bereiken met gebruik van de Wet homologatie onderhands akkoord (WHOA).

Samen sterk

Een extra toegevoegde waarde van CROP is ons multidisciplinaire team. Wij benaderen je vraagstukken en problemen niet alleen vanuit juridisch oogpunt, maar werken samen met accountants, fiscale specialisten en onze collega's van corporate finance om tot de beste oplossing te komen. Ook hebben we een vast netwerk van externe specialisten, van bedrijfsadviseurs tot interim-managers, die we altijd voor je kunnen inzetten.

Arbeidsrecht

Als werkgever is het belangrijk om een goede relatie te hebben met je personeel. Gemotiveerd en betrokken personeel is productiever en verzuimt minder. Maar welke rechten en plichten heb je nu eigenlijk als werkgever en wat mag je andersom als werkgever van je personeel verwachten? Binnen CROP legal hebben we een team van specialisten met een brede ervaring op het gebied van het arbeidsrecht. Of je nou een kleine werkgever, mkb'er, grote werkgever of werknemer bent; we staan je graag bij en kiezen een aanpak die past bij jouw behoefte.

Wat kunnen we voor je betekenen?

Samen met jou kunnen we bijvoorbeeld zorgen voor heldere arbeidsovereenkomsten of een personeelshandboek. We kunnen je ook adviseren bij conflicten. Denk aan geschillen over de werking van een concurrentie- of relatiebeding, ontevredenheid over het functioneren van een werknemer of een traag lopend re-integratietraject. We zoeken dan eerst naar de mogelijkheden voor een oplossing in onderling overleg. We nemen de onderhandelingen voor je over en halen de emoties uit het proces. Mocht het niet anders kunnen, dan staan we je ook bij in de procedure bij een rechtbank of het UWV. Onze jarenlange proceservaring zorgt ervoor dat we de uitkomst van een procedure goed kunnen inschatten.

VOORBEELD

Schijnzelfstandigheid

Een actueel thema waar we momenteel veel vragen over krijgen, is de schijnzelfstandigheid. Onlangs zijn er verschillende uitspraken geweest waarin rechters hebben geoordeeld dat een overeenkomst met een zelfstandige toch als arbeidsovereenkomst moet worden aangemerkt. Dat heeft vervelende gevolgen. Niet alleen is er dan loonbelasting verschuldigd, ook maakt de werknemer dan aanspraak op onder meer vakantiegeld, vakantiedagen en loondoorbetaling bij ziekte. En dat tot vijf jaar terug. Dergelijke situaties komen vaker voor dan je zou verwachten. Neem als voorbeeld een situatie waarin een koerier werkzaam is op basis van een overeenkomst van opdracht of die ene werknemer die verhuist naar het buitenland en zijn werkzaamheden als zelfstandige voortzet. In zulke gevallen kan de overeenkomst toch als een arbeidsovereenkomst worden gekwalificeerd.

Vanuit CROP legal kijken we kritisch mee naar jouw specifieke situatie. Kunnen de afspraken worden vastgelegd in een overeenkomst van opdracht of is het toch beter om een arbeidsovereenkomst aan te gaan? We schakelen daarbij tijdig met onze fiscalisten en andere specialisten, zodat niet alleen de arbeidsrechtelijke oplossing wordt gezocht, maar ook wordt geanticipeerd op het standpunt dat de Belastingdienst mogelijk kan innemen. We begeleiden je hierin van begin tot eind en stellen in overleg met jou de overeenkomst op.

Arbeidsmediation

Voor de meeste mensen is hun werk erg belangrijk en speelt het een grote rol in hun leven. Maar waar mensen met elkaar samenwerken, kunnen ook conflicten ontstaan. Een verstoorde arbeidsrelatie kan grote impact hebben op zowel de werkgever als de werknemer en er zelfs toe leiden dat iemand uitvalt of ziek wordt. Als ondernemer is het dus belangrijk dat je er alles aan doet om de relatie tussen werkgever en werknemers en de werknemers onderling optimaal te houden. En als er zich toch conflicten voordoen binnen de organisatie, dat deze vlot en effectief worden opgelost. Dit is waarom veel werkgevers én werknemers kiezen voor arbeidsmediation.

Bij een conflict luistert de onafhankelijke arbeidsmediator naar de partijen en informeert naar de wederzijdse belangen. Op deze manier ontstaat er ruimte en begrip voor een oplossing die past bij alle partijen. Een oplossing ‘in der minne’ voorkomt dat de standpunten verhard en partijen terecht komen in een gerechtelijke procedure, die vaak lang duurt, veel geld kost en zelden voor beide partijen tot een aanvaardbaar en constructief resultaat leidt.

In de praktijk zien we dat er steeds meer gebruik wordt gemaakt van arbeidsmediation in situaties waarbij de werknemer zich ziek heeft gemeld of er sprake is van een conflict over functioneren. Als partijen er dan niet uitkomen hoe verder te gaan in de samenwerking, kunnen via mediation ook afspraken worden gemaakt over het beëindigen van de arbeidsrelatie. Dit noemen we exit-mediation.

Binnen CROP legal werken we met een gecertificeerde MfN-mediator die op verzoek van de werkgever of de werknemer als onafhankelijk mediator kan worden ingeschakeld.

De juridische basis van samenwerkingen

Contractenrecht

Als ondernemer heb je altijd te maken met contracten. Ze vormen de juridische basis van een samenwerking met klanten en leveranciers. Een heldere formulering van de afspraken werkt dan wel zo prettig. Daarnaast zijn heldere contracten belangrijk als de andere partij zich niet aan de afspraken houdt.

CROP legal adviseert en begeleidt bij het opstellen en aangaan van onderstaande contracten.

- Aangaan van zakelijke samenwerkingen.
- Kopen of verkopen van goederen.
- Verrichten of inkopen van diensten.
- Huren of verhuren van (on)roerende zaken.
- Omgaan met algemene verkoop- en inkoopvoorwaarden.
- Opzetten van een relatie met een distributeur, agent of franchisenemer.

Wat je van ons mag verwachten, zijn onderstaande punten.

- Inzicht krijgen in de afspraken die van belang zijn.
- Rekening houden met beperkingen uit wet- en regelgeving.
- Afspraken vastleggen in een degelijke overeenkomst.
- Overeenkomsten aanpassen als ze niet (meer) voldoen of beëindigen als de andere partij de afspraken niet nakomt.

Afspraken met belangrijke stakeholders en corporate housekeeping

Contracten sluit je als ondernemer niet alleen af met externe partijen. Ook binnen je eigen onderneming of groep van ondernemingen is het belangrijk om duidelijke afspraken te maken en deze vast te leggen, bijvoorbeeld over geldstromen of managementafspraken.

Dit zijn enkele vragen die als voorbeeld dienen.

- Zijn er onderlinge afspraken tussen aandeelhouders vastgelegd over bijvoorbeeld verkoop van aandelen, dividendbeleid, besluitvorming en zeggenschap?
- Zijn er zakelijke afspraken gemaakt over de rekening-courantverhoudingen?
- Is er sprake van financiering door aandeelhouders of groepsvennootschappen en hoe zit het met de zekerheden?
- Zijn de managementovereenkomsten schriftelijk vastgelegd?
- Is er een schriftelijke arbeidsovereenkomst tussen jou als ondernemer en je persoonlijke holding?

In veel gevallen is het niet alleen wettelijk verplicht om dit soort zakelijke afspraken schriftelijk vast te leggen; vaak is het ook verstandig met het oog op veranderende omstandigheden. De mate waarin er goede zakelijke en schriftelijke afspraken zijn gemaakt, speelt een belangrijke rol bij bijvoorbeeld een toekomstige verkoop van een bedrijf of deel ervan of een onverhoopt faillissement.

Andere belangen bij bedrijfsvoering

Familiebedrijven

Familiebedrijven vormen de ruggengraat van de Nederlandse economie. Vergeleken met andere bedrijven spelen bij familiebedrijven vaker andere belangen ook een rol bij de bedrijfsvoering. Zo draait het niet alleen om het behalen van winst op de korte termijn, maar ook om de continuïteit en groei op de lange termijn.

Een familiebedrijf kent specifieke, uitdagende vraagstukken. Daarbij kun je denken aan onderstaande voorbeelden.

- Het betrekken van familieleden in de bedrijfsvoering, zonder zeggenschap te verliezen.
- Het voorzien in opvolging of overdracht van het bedrijf.
- Hoe om te gaan met conflicten binnen de familie.
- De structureren van vermogen, zakelijk en privé.

CROP Family Services

CROP heeft onder naam CROP Family Services alle advisering aan familiebedrijven gebundeld, waarmee we integrale begeleiding van zowel de familie als de onderneming bieden. Je bepaalt zelf waar de focus op ligt. We kunnen je niet alleen vanuit onze professionele achtergrond bijstaan, we begrijpen ook welke drijfveren aan bepaalde keuzes ten grondslag liggen. En dat praat een stuk gemakkelijker.

Als adviseur staan we altijd naast je op de momenten die ertoe doen. En we staan als adviseur tegenover je om ideeën en plannen naar een hoger niveau te tillen: omdenken, bevragen en doorvragen zit in ons bloed. Alles met één doel: betere plannen geven een beter resultaat en daar profiteert zowel de familie als het bedrijf van.

Wil je meer weten over Family Services? We sturen je graag meer informatie toe of maken direct een afspraak voor een kennismaking.

Personen & familierecht

De gevolgen van een echtscheiding of ander familierechtelijk conflict zijn vaak ingrijpend. Emoties spelen een grote rol, maar er moet ook veel worden geregeld. Het is dan prettig en ook belangrijk dat een ervaren advocaat je daarbij begeleidt en ondersteunt. We werken nauw samen met mr. A.M. (Marieke) Heiner, zij heeft als zelfstandig advocaat en mediator - gespecialiseerd in het familierecht - veel ervaring met het ondersteunen van ondernemers en hun partner.

Vaak spelen in deze familiezaken ondernemingsrechtelijke, fiscale en financiële aspecten een rol, waarvoor professionele begeleiding een must is. Wij werken in dit soort zaken met een multidisciplinair team van accountants, fiscalisten, pensioenadviseurs en notarissen. Deze adviseurs zijn werkzaam binnen CROP of de lijnen zijn door jarenlange samenwerking kort. Je hebt via één aanspreekpunt toegang tot alle professionals, maar natuurlijk werken we ook samen met de adviseurs die je al hebt.

Mr. Heiner kan optreden voor één van de partners of als mediator, tevens is zij overlegscheidingsadvocaat. In alle gevallen wordt er gestreefd naar een constructieve en duurzame oplossing, in plaats van het voeren van een langdurige en emotioneel belastende procedure. Ook bij een procedure staat het streven naar goede en werkbare afspraken en het op de juiste manier regelen van de gevolgen van de echtscheiding voorop. Rondom de scheiding en daarna helpt zij je ook bij onder meer partneralimentatie, kinderalimentatie en de zorg voor de kinderen.

Voor meer informatie over mr. Heiner kun je terecht op www.heineradvocaat.nl.

Vragen?

Heb je naar aanleiding van het lezen van deze brochure nog vragen of kunnen wij je ergens mee helpen? Neem dan contact op met één van onze juridisch adviseurs of ga naar www.crop.nl/legal voor meer informatie.

Roland Elzinga

Senior manager legal

e-mail
relzinga@crop.nl

telefoon
+31(0)88 426 32 35

Michiel Appelhof

Manager legal

e-mail
mappelhof@crop.nl

telefoon
+31(0)88 426 34 02

Carlijn Schreuder - Cobussen

Manager legal

e-mail
cschreuder@crop.nl

telefoon
+31(0)88 426 34 81

Julie Gilleit

Legal counsel

e-mail
jgilleit@crop.nl

telefoon
+31(0)88 426 31 64

Maarten Leeftink

Legal counsel

e-mail
mleeftink@crop.nl

telefoon
+31(0)88 426 31 63

Marieke Heiner

Heiner advocaat & mediator

e-mail
m.heiner@heineradvocaat.nl

telefoon
+31(0)33 445 10 14

heiner advocaat
mediator
Koninklijke Orde van Advocaten

Disclaimer

Bij de samenstelling van de teksten is naar uiterste betrouwbaarheid en zorgvuldigheid gestreefd. Onze organisatie kan niet aansprakelijk worden gesteld voor eventuele onjuistheden en de gevolgen hiervan. Juridische dienstverlening kan bij assurance opdrachten alleen plaatsvinden voor zover dat past binnen de onafhankelijkheidsvoorschriften van de accountants. Verschijningsdatum: juli 2022.

CROP

Amersfoort

De Brand 40
3823 LL Amersfoort

☎ +31 (0)33 463 57 27
✉ amersfoort@crop.nl

Arnhem

Mr. E.N. van Kleffensstraat 4
6842 CV Arnhem

☎ +31 (0)26 351 02 28
✉ arnhem@crop.nl

Ede

Rubensstraat 215 C
6717 VE Ede

☎ +31 (0)318 648 148
✉ ede@crop.nl

Hoofddorp

Opaallaan 1208
2132 LN Hoofddorp

☎ +31 (0)23 562 62 48
✉ hoofddorp@crop.nl

Nieuwegein

Marconibaas 59 B
3439 MR Nieuwegein

☎ +31 (0)30 604 00 35
✉ [nieuwwegein@crop.nl](mailto:nieuwegein@crop.nl)